

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.886/2025/8.

A tanács tagjai:

Dr. Dzsula Marianna a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

Dr. Stark Marianna bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Fodor Tímea ügyvéd)

Az alperes:

Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1013 Budapest, Krisztina tér 2.)

Az alperes képviselője:

Takács, Kiss és Társai Ügyvédi Iroda (cím2; ügyintéző: dr. Takács Éva ügyvéd)

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.672/2024/6-II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 40.P.22.508/2024/6.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet – az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően – hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria a felperes felülvizsgálati eljárási költségét 45.720 (negyvenötezer-hétszázhusz) forintban, az alperes felülvizsgálati eljárási költségét 152.400 (százötvenkettőezer-négyszáz) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2024. augusztus 13-án közérdekű adat megismerése iránt igényt terjesztett elő az alperesnél, amelyben a magyar állam által a kínai bankoktól egymilliárd euro összegű hitel felvételére irányuló szerződések, ezek valamennyi melléklete, kiegészítése és esetleges módosításának kiadását kérte.

[2] Az alperes 2024. szeptember 2-án arról tájékoztatta a felperest, hogy a szerződés közérdekű és közérdekből nyilvános adatai az alperes honlapján az erre rendszeresített <http://www.akk.hu/statisztika/allamadossag-finansziroz-as/kozponti-koltsegvetes-fennallo-hitelallomanyugylenekiti-bontasban-aloldal-on>, a táblázat második sorában megtekinthetők. A felperes ezt meghaladó adatigényét azért nem teljesítette mert a megismerni kívánt adatok az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 27. § (3) bekezdése, az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény (a továbbiakban: Ütv.), a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Kgt.) 7/I. § (2)-(3) bekezdése alapján banktitoknak, illetve üzleti titoknak minősülnek; a hitelt nyújtókat megkereste a banktitok, illetve az üzleti titok feloldása és a nyilvánosságra hozható információk bővítése érdekében, a nyilatkozatról a felperest tájékoztatni fogja.

A kereset és az alperes ellenkérelme

[3] A felperes a keresetében a pert megelőzően előterjesztett kérelmével egyezően azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a kínai bankoktól egymilliárd euro összegű hitel felvételére irányuló szerződés kiadására, valamennyi melléklettel, kiegészítésekkel és esetleges módosításokkal együtt. A kereset jogalapjaként az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdését, a 39. cikk (2) bekezdését, az Infotv. 3. § 5. pontja, 26. § (1) bekezdését, 28. § (1) bekezdését, 29. § (1), (3) bekezdését, 30. § (3) bekezdését, 31. § (1)–(7) bekezdését, 32. §-át jelölte meg.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperes nem adatok, hanem átfogó jelleggel teljes szerződések kiadását kérte, amely iratokból a megismerhető adatokat a honlapján már nyilvánosságra hozta. A további adatok olyan üzleti titoknak minősülnek, amelynek nyilvánosságra kerülése súlyosan sértené az alperes és Magyarország érdekeit, gazdasági stabilitását, a költségvetés egyensúlyát, annak finanszírozását. A kért adatok megismerése a magyar állam képviselőjében eljáró alperes üzleti pozícióját rontaná, a pénz-, és tőkepiaci helyzetét hátrányosan befolyásolná, a jövőben a tárgyalópartnerei kiindulási alapnak tekinthetnék. Az adatok emiatt nem hozhatók nyilvánosságra, azt az Infotv. 27. § (3) bekezdése kizárja. Hivatkozott arra is, hogy a kért további adatok megismerése az üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna, ezért az adatok megismerését a Kgt. 7/I. § (2)-(3) bekezdése is kizárja. Kérte, hogy a bíróság biztosítson lehetőséget az okiratok – zárt formában történő – csatolására.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest a magyar állam által kínai bankoktól felvett egymilliárd euro összegű hitel felvételére irányuló szerződések, valamennyi melléklete, kiegészítése, és esetleges módosításai kiadására.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokai szerint a perben az nem vitatott, hogy az adatigénylés tárgya közérdekű adatoknak minősül, amelyeket az alperes kezel. Az alperes a honlapján közzétett adatokkal a felperes adatmegismerési igényének nem tett eleget, mert az Infotv. 29. § (3) bekezdésben foglalt kötelezettsége ellenére nem az adatokat tartalmazó dokumentumot bocsátotta a felperes rendelkezésére, hanem a saját meglátása szerinti „rész-adatokat” tette közzé, a közzétételi kötelezettség teljesítése egyébként sem zárja ki a további közérdekű adatok kiadása iránti igény érvényesítését.

[7] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes megtagadási okként csak általánosságban hivatkozott arra, hogy a kért adatok a magyar állam üzleti titkát és banktitkát képezik, konkrétan azonban nem adta elő, hogy az adatigénylés megtagadása mely üzleti titkának védelmét szolgálná, mely adat megismerése milyen „közelgő ügylet sikerét befolyásolná”, a magyar államnak az ügylet során milyen körülményeket kellene igazolnia és a kért adatok megismerése e körülményeket mennyiben érintené. Emellett az alperes nem bizonyította, hogy a kiadni kért dokumentumokban foglalt összes feltétel ismerete egy további kölcsön szerződéses feltételeit befolyásolhatná, hiszen „valamennyi hitelügylet a megkötéskor releváns információk alapján jön létre”. Rámutatott, hogy a megtagadási okok fennállását az Infotv. 30. § (5) bekezdése alapján szűken kell értelmezni, ezért az alperes nem kellően konkrét védekezése nem akadályozhatta a felperes alapjogának érvényesítését.

[8] Az elsőfokú bíróság jogértelmezése szerint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 166. §-a alapján üzleti titokra hivatkozással egyébként sem lehet visszatartani az információt a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó, külön törvényben – ekként az Infotv.-ben – meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettség esetén. Az alperes arra is alaptalanul hivatkozott, hogy a kért adatok banktitoknak minősülnek, mivel a Hpt. 161. § (1) bekezdése alapján a banktitok megőrzésére nem az alperes, hanem a pénzintézet köteles.

[9] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az ügy érdemét nem érintve helybenhagyta.

[10] A jogerős ítélet indokai szerint az alperes a fellebbezésében kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, ezért a másodfokú eljárás során kizárólag az elsőfokú eljárás szabályszerűsége vizsgálható, az anyagi jogi felülbírálat a felülbírálati jogkör korlátai miatt nem gyakorolható.

[11] A másodfokú bíróság megállapítása szerint az elsőfokú bíróság nem sértette meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 276. § (4) bekezdés *a)-b)* pontjában foglalt rendelkezéseit, mert az alperes bizonyítási indítványát nem annak szabálytalansága, hiányossága, hanem a szükségtelensége miatt mellőzte; a Pp. 163. § (3) bekezdésében foglalt titokvédelemmel kapcsolatos rendelkezések megsértése pedig az okiratok csatolása hiányában fel sem merült. A bizonyítás mellőzésének jogszabálysértő volta [Pp. 276. § (1) bekezdés] a másodfokú eljárásban azért nem vizsgálható, mert a bizonyítandó tények köre az érvényesített anyagi jogszabályok alapján határozható meg, ezért a bizonyítás szükségességéről is kizárólag az anyagi jogi felülbírálat során, a megjelölt anyagi jogszabályok alapján lehetett volna állást foglalni.

[12] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a bizonyítás jogszabálysértő mellőzése miatt az elsőfokú eljárás megismétlése egyébként sem lenne indokolt. A másodfokú bíróság az anyagi jogi felülbírálat során a fellebbező fél kérelmére a Pp. 369. § (3) bekezdés *b)* pontjának felhatalmazó rendelkezése alapján bizonyítást folytathat le, a bizonyítási eljárás hiányossága tehát a másodfokú eljárásban orvosolható. Ezt meghaladóan az anyagi pervezetés gyakorlását is csak az anyagi jogi felülbírálat részeként vizsgálhatta volna, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére önmagában nem szolgálhat alapul, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésével nem ért egyet [Pp. 384. § (1) bekezdés], annak hiányossága a Pp. 369. § (4) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban a másodfokú bíróság szerint helyes anyagi pervezetés elvégzésével, szükséges tájékoztatás megadásával orvosolható. Az indokolási kötelezettség elmulasztása [Pp. 346. § (5) bekezdés] sem vezethet az elsőfokú eljárás megismétléséhez, mert ez az eljárási szabálysértés az indokolás kiegészítésével a másodfokú eljárás során orvosolható volt.

[13] A másodfokú bíróság rámutatott, jelen ügyben a bizonyítás lefolytatásának mellőzése az ügy érdemére azért nem hat ki, mert az alperes nem tett eleget a tényállítási kötelezettségének, nem adott elő olyan tényeket, amelyek érdekében szükségessé vált a bizonyítás. A bíróságnak hivatalból nem kötelessége a teljes szerződés adatonként történő megvizsgálása abból a szempontból, hogy az alperes által hivatkozott megtagadási ok mely szerződésben foglalt adat esetében áll fenn. Az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján az alperes kötelessége annak megjelölése, hogy mely adat nyilvánossága milyen okból, milyen tények miatt okozna aránytalan sérelmet. Az alperes e kötelezettsége ellenére a szerződés egészéről, a szerződési feltételek összességéről állította, hogy – az üzleti titok védelmére hivatkozással – a dokumentum nem ismerhető meg. Ezen érvelésének helytállóságát önmagában cáfolta, hogy a szerződésben foglalt egyes lényeges adatokat az alperes a honlapján közzétette. A kiadni kért szerződés csatolása nélkül is megállapítható, hogy a dokumentum egésze nem lehet olyan üzleti titok, amelynek a megismerése az alperes számára aránytalan sérelemmel járna. Mivel az alperes nem adott elő az egyes szerződési feltételek tekintetében olyan konkrét tényeket, amelyek szükségessé tették volna a bizonyítást, ezért a szerződés csatolása és a szerződési feltételek megvizsgálása is szükségtelen volt.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[14] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását.

[15] Megsértett jogszabályként hivatkozott a Pp. 237. § (1)–(3) bekezdésére, a 279. § (1) bekezdésére, a 300. § (1) bekezdésére, a 346. § (4) és (5) bekezdésére, a 369. § (4) bekezdésére, a 381. §-ára, a 384. § (1) bekezdés *b)* pontjára, az Infotv. 3. § 5. pontjára, 26. § (1) bekezdésére, a 27. § (2) és (3) bekezdésére, a 30. § (5) bekezdésére, a 31/B. § (1) bekezdésére, az Ütv. 1. § (1) bekezdésére és a Kgt. 7/I. § (2) és (3) bekezdésére.

[16] Az elsődleges felülvizsgálati kérelem indokai szerint az elsőfokú bíróság eljárása azért sérti a Pp. 183. § (1) és (6) bekezdését, a Pp. 237. § (3) bekezdés *a)* pontját és az Infotv. 27. § (3) bekezdését, mert az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetési kötelezettségét nem gyakorolta, a megtagadási okkal összefüggésben az általa szükségesnek tartott tények előadására, a perbeli nyilatkozatok közti ellentmondás feloldása nem hívta fel, a bizonyítási érdek helyes meghatározását is elmulasztotta. Az elsőfokú bíróság – téves jogi álláspontja miatt – nem végezte el azt az érdekmérlegelést, amely az Alkotmánybíróság és a Kúria által meghatározott szempontrendszer szerint szükséges az alapjog korlátozásának megítélése során, nem vizsgálta az adatok bizalmasságához fűződő jogi érdeket, nem mérlegelte az adatok titokban tartásnak szükségességét, arányosságát, érdemi döntését a kiadni kért dokumentumok tényleges adattartalmának konkrét megvizsgálása nélkül hozta meg. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy már a perfelvétel során hivatkozott a szerződésekben foglalt, meg nem ismerhető adatokra és indítványozta a szerződések, okiratok megfelelő módon történő csatolását. Az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetési kötelezettség gyakorlását elmulasztva, a Pp. 237. § (1), (2) és (4) bekezdését megsértve nem hívta fel a szükséges jognyilatkozatok megtételére, amely eljárási jogszabálysértés – a jogerős ítélet indokaival ellentétben – az ügy érdemére is kihatott, ugyanis ez az eljárási szabálysértés vezetett az alperes védekezésében foglalt megtagadási okok vizsgálata nélkül a keresetnek helyt adó érdemi határozat meghozatalához.

[17] A másodfokú bíróság téves jogi álláspontjával szemben az alapjogi mérlegelés elvégzésének kötelezettsége hivatalból terheli a bíróságot, annak elvégzéséhez nélkülözhetetlen az iratok zárt iratként való beszerzése. A másodfokú bíróság a jogszabályok nem helytálló értelmezésével következtetett arra, hogy a vizsgálandó iratok rendelkezésre állásának biztosítása a bizonyítási eljárással kapcsolatos kérdés, a közérdekű adatok kiadása iránti perben az okiratokban foglalt adatok a per tárgyát képezik. A közérdekű adatigénylés tárgyában a per tárgyát képező iratok ismeretének hiányában érdemi döntés kizárólag akkor hozható, ha az alperes az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése ellenére sem indítványozza az adatigény tárgyát képező irat zártan történő csatolását, ekként önmagát zárja el attól, hogy a tényelőadása és a zártan kezelt iratok összevetése alapján a bíróság abba a helyzetbe kerüljön, hogy a megtagadási okok tárgyában érdemben döntsön (Kúria Pfv.IV.20.514/2024/4., Pfv.IV.20.557/2024/6.).

[18] Érvelése szerint azonban nem álltak fenn olyan különleges körülmények, amelyek miatt az iratok csatolása és az alapjogi teszt elvégzése mellőzhető lett volna. Mivel az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a másodfokú bíróságnak a Pp. 384. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kellett volna helyeznie és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítania. A megismételt eljárásban elvégzett anyagi pervezetést követően lehetőséget kellett volna biztosítani a kiadni kért iratok zártan történő csatolására, egyúttal annak megjelölésére, hogy azok milyen üzleti titkot tartalmazó adatokat tartalmaznak. Lényeges eljárási szabálysértésnek minősült, hogy a másodfokú bíróság a fél hiányos, nem kellően részletezett

nyilatkozatai ellenére szükségtelennek tartotta az anyagi pervezetést (Kúria Gfv.III.30.438/2022/9. megjelent: BH2023. 248.).

[19] Állította, hogy az elsőfokú bíróság a tisztességes eljárás követelményének és a Pp. a 346. § (5) bekezdésének megsértésével, az ítélet jogi indokolásában nem fejtette ki az indítványozott bizonyítás mellőzésének okait. Ezzel szemben az alperes terhére olyan részletesen kimunkált ellenkérelem elmulasztását értékelte, amelynek előterjesztése a jogszabályok által biztosított szoros határidőn belül egyrészt nem teljesíthető, másrészt szükségszerűen a titokban tartandó adatok felfedésével is járna. Ez az eljárási szabálysértés szintén lényeges hatással volt a kereset elbírálására, az eljáró bíróságok az Infotv. 30. § (5) bekezdéséből következő kötelezettségük ellenére mulasztották el az információk megismeréséhez fűződő és azt kizáró közérdek súlyának mérlegelését.

[20] Hangsúlyozta, a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy már az elsőfokú eljárásban is hivatkozott a kért adatok kiadásával járó jelentős érdeksérelemre, ami adott esetben ellehetetlenítené Magyarország más féltől való hitelfelvételét. A hitelfeltevőt terhelő szerződéses kötelezettségvállalások, szavatossági nyilatkozatok, a hitelnyújtói pozíció átruházhatósága, illetőleg ezen klauzulák megismerése a közpénzek felhasználásának mértéke tekintetében nem releváns, ugyanakkor a hitelfeltevő magyar állam finanszírozása szempontjából jelentős sérelmet okozna az ezen adatokhoz történő hozzáférés.

[21] Álláspontja szerint az eljáró bíróságoknak az érdemi védekezése és a szerződés tartalma alapján kellett volna állást foglalnia arról, hogy az említett információk olyan üzleti titoknak minősíthetők-e, amelyek kiadásának megtagadása az Infotv. 27. § (3) bekezdésének és a Kgt. 7/I. § (2)-(3) bekezdésének megfelelően indokolt. Mivel az eljárásjogi szabálysértés az ügy érdemére is kihatott és az orvoslásuk a másodfokú eljárásban nem volt lehetséges, nem volt észszerű, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 381. § alapján hatályon kívül kellett volna helyezni és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára szükséges kellett volna utasítani.

[22] Az alperes érvelése szerint az elsőfokú bíróság az iratok megismerése nélküli, valós érdekmérlegelést nélkülöző eljárása és az azt helybenhagyó jogerős ítélet az alperest olyan személyes adatok kiadására is kötelezte, amelyek az Infotv. alapján nem minősíthetők közérdekű adatként, az eljáró bíróságok mégsem rendelkeztek a személyes adatok felismerhetetenné tételéről. Ezért a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdését, az Infotv. 3. § 2. pontját is.

[23] Sérelmezte az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, amely szerint kizárólag a saját üzleti titkára hivatkozhat, ez a jogértelmezése az Infotv. egyetlen rendelkezéséből sem vezethető le. Ezzel szemben az Alkotmánybíróság 3/2023. (IV. 17.) AB határozatához fűzött különvéleményben foglalt jogértelmezés szerint az adatokhoz való hozzáférést illetően az Infotv. 26. § (1) bekezdése rendelkezik úgy, hogy a közfeladatot ellátó szervnek lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot bárki megismerhesse, az Infotv. 27. § (2) bekezdése szerint az ezen adatok megismeréséhez való jogot – az adatfajta megjelölésével – törvény korlátozhatja, ami minden esetben mérlegelést igénylő kérdés.

[24] Rámutatott, hogy a banktitok olyan jogintézmény, amelynek léte egy pénzügyi szolgáltató rendszerrel rendelkező országban központi pénzügyi és devizapolitikai érdek. Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett indokolással szemben önmagában a közpénz felhasználásából nem következhet a hitelezői érdekek aránytalan megsértése, az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésében meghatározott cél és az Infotv. 3. § 5. pontja sem értelmezhető akként, hogy az alperes által kezelt valamennyi közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett adat szükségképpen közérdekű adatnak is minősül, és közpénzfelhasználás esetén üzleti titokra alappal nem lehet hivatkozni.

[25] Az alperes másodlagos felülvizsgálati kérelmének indokai szerint a jogerős ítélet azért sérti az Infotv. 27. § (3) bekezdését, mert a kért adatok megismerése a magyar állam és az alperes üzleti tevékenysége végzése szempontjából is aránytalan sérelmet okozna, a közpénzek felhasználásának ellenőrizhetőségét pedig a honlapon közzétett adatok nyilvánosságra hozatalával biztosította.

[26] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelemben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos a következők szerint.

[28] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat, amelynek során a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát.

[29] A Kúria az alperes elsődleges felülvizsgálati kérelme alapján azokat az eljárási szabálysértéseket vizsgálta, amely állítása szerint kihatott az ügy érdemi eldöntésére.

[30] Az alperes felülvizsgálati érvelése szerint az eljárt bíróságok lényeges eljárási szabálysértései (az anyagi pervezetés és az Infotv. 27. § (3) bekezdése szerinti alapjogi mérlegelés hiánya, az adatok irat nélküli vizsgálata, az indítványozott bizonyítás lefolytatásának megfelelő indokolás nélküli mellőzése) az ügy érdemi eldöntésére kihatott, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 381. §-át megsértve következtetett arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete hatályon kívül helyezésének és új eljárásra kötelezésének nincs helye.

[31] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az eljárás megismétlésére irányuló fellebbezés elbírálása során a Pp. 369. § (1) bekezdésére és a Pp. 370. § (1) bekezdésére utalva abból indult ki, hogy az alperes a Pp. 381. §-a alapján csak a hatályon kívül helyezést és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését kérte. Kifejtette, hogy az anyagi pervezetés helytállóságát csak az anyagi jogi felülbírálat részeként vizsgálhatja és minősítheti, az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének hibája esetén – az anyagi jogi felülbírálat keretében – a saját anyagi jogi álláspontja szerint végzi el a helyes anyagi pervezetést, amelyet a fellebbező fél kérelmére gyakorol.

[32] A Kúria jogértelmezése szerint az alperes felülvizsgálati állításával szemben az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének hiányossága a másodfokú eljárásban önmagában nem eredményezi az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését a Pp. 384. § (1) bekezdése alapján (Kúria Pfv.IV.20.130/2024/7.). Az alperes fellebbezésében ugyan kérte az elsőfokú bíróság ítéletének anyagi jogi felülbírálatát is, azonban a felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályként nem jelölte meg a másodfokú bíróság anyagi pervezetési kötelezettségének a hiányát [Pp. 369. § (4) bekezdése], jogszabálysértésként csupán az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének elmulasztását állította és fejtette ki ennek indokait. A felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet, ezért minden olyan felülvizsgálati hivatkozás és érvelés, amely a jogerős ítélet helyett az elsőfokú bíróság ítéletét érinti, a felülvizsgálati eljárásban értékelésen kívül marad, és nem szolgálhat a felülvizsgálat alapjául [Kúria Pfv.III.21.222/2022/9.]. Az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott precedens határozat

is azért nem irányadó, mert a Kúria Gfv.III.30.438/2022/9. számú határozata alapjául szolgáló ügyben a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél jogszabálysértésként megjelölte a másodfokú bíróság anyagi jogi felülbírálatát érintő jogszabályokat és ehhez kapcsolódó anyagi pervezetés elmulasztását, valamint kifejtette az ehhez kapcsolódó indokokat.

[33] A Kúria azonban nem értett egyet a másodfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem sérti az alperes fellebbezésében megjelölt további jogszabályokat a következő okok miatt.

[34] A másodfokú bíróság a Pp. 381. §-a alkalmazása körében arra helytállóan utalt, annak megítélésénél, hogy a másodfokú eljárás során a bizonyítás mellőzésével elkövetett eljárási szabálysértés orvoslása észszerű-e, a másodfokú bíróság széles körű mérlegelési jogkörrel rendelkezik, amiből következően – a Pp. 381. §-a alapján – arra az álláspontra is helyezkedhet, hogy a bizonyítási eljárás lefolytatása, ekként a bizonyítási szabályok megsértésének orvoslása a másodfokú eljárásban nem észszerű. Ezért az alperes fellebbezésének elbírálása során elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes által indítványozott bizonyítás mellőzése miatt sérült-e a megjelölt anyagi jogi jogszabályok (Infotv, Kgt., Üttv.) egyes rendelkezéseinek az alkalmazása, és igenlő esetben ez olyan eljárási szabálysértésnek minősül-e, amelynek orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű. Ennek megítélésénél pedig figyelemmel kellett (volna) lennie arra is, hogy az alperes a Kúria e tárgyban hozott precedens határozatától való eltérést (Pfv.IV.20.520/2024/8.) is állította, a Pp. 346. § (5) bekezdésének a megsértésére is kiterjedően.

[35] A másodfokú bíróság a bizonyítás mellőzésének jogszerűségéről, a bizonyítás szükségességének kérdéséről – önmagának némileg ellentmondva olyan kúriai határozatra utalva, amelyben zárt iratként csatolásra került az adatokat tartalmazó irat – formálisan állást foglalt. A jogerős ítélet [31] bekezdésében részletesen kifejtette, hogy az alperes által kért bizonyítás elrendelése miért nem volt indokolt, az okirat tényleges vizsgálata nélkül miért bírálható el a kereset. A döntése során azonban figyelmen kívül hagyta az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésének értelmezéséhez meghatározott szempontrendszerét: csak az adatigénylés tárgyát képező dokumentum tartalmának vizsgálatával állapítható meg ténylegesen az, hogy olyan közérdekű adatokat foglal magában, amelyekre valamely nyilvánosságkorlátozási indok konkrétan kiterjed, és amelyeknek így feltétlenül szükséges a nyilvánosságtól való elzárása. A zártan csatolt iratok vizsgálata nélkül ugyanis nem ítélt meg, hogy az adatigénylés megtagadása a közérdekű adatok megismeréséhez való jog alaptalan, s így szükségtelen korlátozásának minősül-e {6/2016. (III. 11.) AB határozat, Indokolás [38], 3069/2019. (IV. 10.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) Indokolás [46], megerősítve: 3063/2023. (II. 16.) AB határozat, Indokolás [19]}. Eljárásjogi szempontból nincs akadálya annak, hogy a kiadni kért iratok a peranyag részét képezzék, a közérdekű adat kiadása iránti perben a megismerni kívánt iratok bizonyítékként történő benyújtása nem jelenti egyben azt is, hogy a felperes iratbetekintés útján azokat minden további nélkül megismerhetné (Abh., Indokolás [52].)

[36] Az elsőfokú bíróság nem alkalmazta az Alkotmánybíróság által meghatározott értelmezési szempontokat, az alperes erre vonatkozó indítványa ellenére nem biztosította az adatok zárt iratként való csatolását, az alapjogi mérlegelést az adatokat tartalmazó iratok tényleges vizsgálata nélkül végezte el. A másodfokú bíróság az alperes fellebbezése ellenére nem orvosolta ezt a jogszabálysértést, figyelmen kívül hagyta, hogy a közérdekű adatigénylés tárgyát az az okirat tartalmazza, amelyet az alperes csatolni kívánt. Nem volt tekintettel arra, hogy az Infotv. speciális (anyagi és eljárásjogi) rendelkezéseket tartalmaz a közérdekű adat megismerése iránti perek elbírálására, ezzel szemben kizárólag a perrendtartásnak a bizonyításra vonatkozó rendelkezését hívta fel. Az eljáró bíróságok bár hivatkoztak az ügy

alapjogi érintettségére, ténylegesen nem végezték el a megtagadási okok tárgyában az alapjogi mérlegelést.

[37] A perben az nem vitatott, hogy az alperes köztulajdonban álló gazdasági társaság, amely közfeladatot ellátó szervként kezeli a felperes által megismerni kívánt adatokat. Az alperes a perben megtagadási okként az üzleti és a banktitok titok védelmére, a Kgt.7/I. § (2) és (3) bekezdésére hivatkozott. Az Infotv. 27. § (3) bekezdése körében állította, hogy erre hivatkozással nem ismerhetők meg többek között azok az üzleti és banktitoknak minősülő adatok, amelyek esetében alapos vizsgálat alapján a fokozott érdeksérelem a Kgt. 7/I. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott feltételek miatt megállapítható.

[38] Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében meghatározott információszabadság a demokratikus jogállam fenntartása szempontjából kiemelt fontosságú alapjog, amely azonban nem korlátozhatatlan alapjog. Az eljáró bíróságok arra helytállóan utaltak, hogy a közérdekű adatok megismerése szempontjából irányadó adatelv lényege, hogy a korlátozás tartalmi igazoltságának a konkrét adat – és nem pedig az azt tároló eszköz (irat) – tekintetében kell fennállnia. Az információszabadság legitim korlátozására felhatalmazást adó törvény is csak adatok, nem pedig teljes dokumentumok zártságának megállapítására adhat engedélyt. {4/2021. (I. 22.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.), Indokolás [45]}. Figyelmen kívül hagyták azonban, hogy a nyilvánosságkorlátozási indokra történő formális hivatkozás tehát alapjogvédelmi szempontból az adatigénylés tárgyát képező dokumentum bíróság általi vizsgálatával orvosolható. {6/2016. (III. 11.) AB határozat, Indokolás [38]}. A megtagadási okra történő adatkezelői hivatkozás – sőt bizonyítási érdek, lásd: Infotv. 31. § (2) bekezdés – felülvizsgálata során a bíróság mérlegelést végez, amelynek során – összemérve a nyilvánosság-korlátozás és a transzparencia mellett szóló érveket – a mozgástere bizonyos szempontból elég tág. Az adatkezelő által előadott megtagadási okok megalapozottságának, okszerűségének az érdemi felülvizsgálata – és ekként az önkényes adatkezelői döntés kizárása – nem lehetséges az iratok tartalmának az ismerete nélkül, csupán formai alapokon {3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [40] és [49], 3/2023. (IV. 17.) AB határozat, Indokolás [57]}. Az Alkotmánybíróság az alapjogi mérlegeléshez kialakított teszt alkalmazásához azt is kimondta, hogy ha az iratban található információelemek szorosan kapcsolódnak egymáshoz, az egyes elemek leválasztása értelmezhetetlen adatot eredményezne, akkor nincs lehetőség arra, hogy a dokumentum egyes részeinek megismerhetőségéről a bíróság külön-külön döntsön {3063/2023. (II. 16.) AB határozat, Indokolás [23]}.

[39] Az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságoknak a jogszabály alkalmazása során az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre kell juttatniuk. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie {3353/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [74]}.

[40] A Kúriának az Alkotmánybíróság szempontrendszerén alapuló következetes gyakorlata szerint a védett ismeretekre és a know-how-ra vonatkozó adatokon túl esetről esetre kell mérlegelni az információk megismeréséhez fűződő és azt kizáró közérdek súlyát, mert ebben az esetben a nemzeti vagyonnal gazdálkodó, egyúttal piaci szereplő cégek jogszerű pénzügyi, gazdasági érdeke kerülhet szembe az információszabadság alapvető jogával (Kúria Pfv.IV.21.194/2023/12.).

[41] Az Infotv. 27. § (3) bekezdése szerinti megtagadási ok esetén a védett ismeret nyilvánosságra hozatala akkor korlátozható, ha az az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, azonban az adatkezelőnek kell bizonyítania döntésének jogszerűségét, a korlátozás indokoltságát, annak szükségességét és arányosságát

(Kúria Pfv.IV.21.441/2021/5.), míg az Infotv. 30. § (1) bekezdése értelmében, ha a közérdekű adatot tartalmazó dokumentum az igénylő által meg nem ismerhető adatot is tartalmaz, a másolaton a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni. A másodfokú bíróság ítélete indokolásában felhívott Pfv.IV.20.747/2019/4. számú határozatában a Kúria ezért mondta ki elvi tartalomként, hogy a közérdekű adat kiadásának jogszerű akadály lehet egy olyan információbiztonsági információ, amely az adatkiadásra köteles szervvel szerződő vállalkozás üzleti titkát képezi, és ezt az alperes bizonyítani tudja, akár szakértői bizonyítás útján is.

[42] A Kúria nem kíván eltérni attól a jogértelmezéstől, amely szerint az adatkezelő tényállítása és a zártan kezelt iratok összevetése alapján kerül a bíróság abba a helyzetbe, hogy az üzleti titoknak minősített adatot beazonosítsa (Kúria Pfv.IV.21.124/2023/16.).

[43] Az alperes – utóbb hiányosnak minősített– tényállítását megtette, az írásbeli ellenkérelmében és a perfelvételi tárgyaláson is indítványozta a kért adatokat tartalmazó szerződések és egyéb okiratok peres iratokhoz zártan történő csatolását is. Az elsőfokú bíróság a Pp. 237. § (1) bekezdésében foglalt anyagi pervezetési kötelezettségét nem gyakorolta, nem hatott közre abban, hogy az alperes a megítélése szerint hiányos, nem kellően részletezett perfelvételi nyilatkozatát teljeskörűen előadja, nem adott lehetőséget az adatokat tartalmazó iratok zártan történő csatolására. Az elsőfokú bíróság mérlegelése és az azt érdemben nem érintő jogerős ítélet is mellőzte az adatkezelő által előadott megtagadási okok valós vizsgálatát, a bíróságok alapjogi mérlegelése ekként formális maradt, a megtagadási okok vizsgálata csupán feltételezéseken alapult. A fent kifejtett indokok miatt a másodfokú bíróság jogszabályt sértve ítélte meg azt, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem sérti az alperes fellebbezésében megjelölt anyagi és eljárásjogi jogszabályokat.

[44] Mivel a jogerős ítélet a kifejtettek miatt az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő, a Kúria a Pp. 424. § (3) bekezdése értelmében a jogerős ítéletet – az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően – hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az új eljárást az elsőfokú bíróságnak a perfelvételi szaktól kell lefolytatnia

[45] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a Pp. 237. § (1) bekezdése alapján közre kell hatnia abban, hogy az alperes egyértelműen és teljeskörűen adja elő az anyagi jogi kifogását, ehhez kapcsolódóan a megtagadási okok körében a tényállításait és azok jogalapját. A felperes számára pedig lehetőséget kell biztosítani a szükséges nyilatkozatai megtételére. Mivel az üzleti titokra nem elegendő általánosságban, konkrétumok nélkül hivatkozni (Kúria Pfv.IV.20.718/2018/12., Pfv.IV.20.861/2022/7., Pfv.IV.20.908/2022/6., Pfv.IV.21.124/2023/16.), ezért annak megítéléséhez, hogy az Infotv. 27. § (3) bekezdésében és a Kgt. 7/I. § (2) és (3) bekezdésében foglalt megtagadási ok fennáll-e, elengedhetetlen az üzleti titkot tartalmazó konkrét adat – adott esetben a zárt irat tartalmára utalással történő – megjelölésére felhívni az alperest annak érdekében, hogy az azt tartalmazó okiratok megvizsgálásával együtt a bíróság számára megállapíthatóvá váljon: az alperes mely adat tekintetében és milyen ténybeli és jogalapon hivatkozik a megtagadási okra.

[46] Amennyiben az alperes a kereset tárgyában megtagadási okként továbbra is az Infotv. 27. § (3) bekezdése és a Kgt. 7/I. § (2) és (3) bekezdése alapján az üzleti titok és banktitok megsértésére hivatkozik, konkrétan meg kell jelölnie, hogy a kiadással pontosan milyen jellegű meg nem ismerhető adatok érintettek, és ehhez kapcsolódóan kell előadnia a védekezését [Kúria Pfv.IV.20.480/2020/4.]. A Kúria Pfv.IV.21.190/2018/6. számú precedens határozatában írt jogértelmezés szerint ugyanis az üzleti titokra, mint a közérdekű adatmegismerési igény megtagadásának okára való hivatkozás csak konkrétumok mellett lehet eredményes, az általános hivatkozás erre nem elegendő. Ennek alapján végezhető el a szükségesség-arányosság vizsgálata és ítéltető meg, hogy az adatok megismerése az üzleti

tevékenység végzése és a Kgt. 7/I. § (2) és (3) bekezdése szempontjából aránytalan sérelmet okozna-e.

[47] Az elsőfokú bíróságnak lehetőséget kell biztosítania az alperes számára az okiratok zárt iratként való csatolására is, majd ezek vizsgálata alapján kell a jogi érdekeket mérlegelnie. Ennek során figyelemmel kell lenni arra is, hogy az üzleti titok megsértésének kérdése nem minden esetben igényel szakértői bizonyítást, ennek eldöntéséhez elegendő lehet a rendelkezésre álló iratok értékelése is (Kúria Pfv.IV.21.124/2023/17.) vagy a zártan csatolt iratok vizsgálata.

[48] Amennyiben az alperes az elsőfokú eljárás során erre hivatkozik, akkor vizsgálat tárgyává kell tenni azt is, hogy a kiadni kért dokumentumok (szerződések, ezek valamennyi melléklete, kiegészítése és esetleges módosítása) tartalmazznak-e olyan személyes adatokat, amelyek indokolják az említett adatok felismerhetetlenné tételét [Infotv. 30. § (1) bekezdés].

[49] Az elsőfokú bíróság az előírt eljárási cselekmények elvégzését követően lesz abban a helyzetben, hogy a felperes keresete tárgyában megalapozott érdemi döntést hozzon.

A döntés elvi tartalma

[50] Az információszabadság korlátozása nem lehetséges formai alapokon. Az adatigénylés tárgyát képező dokumentum (a szerződés, annak mellékletei és az egyéb dokumentumok) tartalmának vizsgálatával állapítható meg, hogy az olyan közérdekű adatokat foglal magában, amelyekre valamely nyilvánosságkorlátozási ok kiterjed, és emiatt feltétlenül szükséges a nyilvánosságtól való elzárásuk.

[51] Az üzleti titok mint megtagadási ok esetén az alapjogi mérlegelés akkor mellőzhető, ha az adatkezelő – a bíróság anyagi pervezetése ellenére – nem tárja a bíróság elé, hogy az üzleti titok védelme mint megtagadási ok konkrétan mely adattal összefüggésben áll fenn, és ezen adat nyilvánosságra kerülése miként okozna a titokgazda üzleti tevékenysége végzése szempontjából aránytalan sérelmet.

Záró rész

[52] A Kúria a Pp. 424. § (4) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltség összegét állapítja meg, azok viselése, illetve megfizetése kérdésében az elsőfokú bíróság dönt. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés alapján Kúria a felperes felülvizsgálati eljárási költségét a felszámított összeggel azonos mértékben, 6 munkaóra, az alperes felülvizsgálati eljárási költségét 20 munkaóra figyelembevételével állapította meg.

[53] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés *o)* pontja szerint illetékmentes.

[54] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján tárgyaláson bírálta el.

[55] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2025. október 8.

Dr. Dzsula Marianna s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró